

Partnerschap Overgewicht Nederland is de koepelorganisatie van organisaties die allen betrokken zijn bij beleid en zorg voor overgewicht en obesitas in Nederland. De betrokken organisaties zijn:

- Branchevereniging van zorgorganisaties – verpleeghuiszorg, zorg thuis, revalidatie en herstel, jeugd (ACTIZ)
- Beroepsvereniging Gewichtsconsulenten Nederland (BGN)
- Beroepsvereniging Leefstijlcoaches Nederland (BLCN)
- Dutch Society for Metabolic and Bariatric Surgery (DSMBS)
- Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland (GGD GHOR-voorheen GGD Nederland)
- Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF)
- Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG)
- The Netherlands Association for the Study of Obesity (NASO)
- Nederlands Instituut van Psychologen (NIP)
- Nederlandsche Internisten Vereniging (NIV)
- Nederlandse Stichting Over Gewicht (NSOG)
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD)
- Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK)
- Patiëntenfederatie Nederland
- Pharos
- Stichting Lezen en Schrijven
- Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)
- Vereniging van Oefentherapeuten Cesar en Mensendieck (VVOCM)
- Vereniging voor Sportgeneeskunde (VSG)
- Zorgverkeers Nederland (ZN)

PERSBERICHT

Rotterdam, 10 juli 2023

Nieuwe richtlijn overgewicht en obesitas

De nieuwe richtlijn overgewicht en obesitas voor volwassenen staat per vandaag online en bevat nieuwe inzichten: betere bepaling van het gewichtsgerelateerd gezondheidsrisico (GGR); handvatten voor een goede diagnostiek; betere uitkomstmaten van de behandeling en meer maatwerk in de behandeling.

Liesbeth van Rossum (voorzitter richtlijncommissie en hoogleraar obesitas in het Erasmus MC):

“Obesitas komt veel voor en heeft grote fysieke, psychosociale en maatschappelijke gevolgen. Het is een chronische ziekte, waarbij het voorkomen van het ontstaan van obesitas uiteraard erg belangrijk is. Indien er echter bij iemand al sprake is van obesitas, dan kan een juiste behandeling ervan de gevolgen van de ziekte verminderen of soms zelfs wegnemen. Daarom is het nodig dat er optimale diagnostiek, ondersteuning en zorg beschikbaar is voor iedereen met obesitas of overgewicht met een gerelateerde aandoening.”

Karen Freijer (algemeen manager Partnerschap Overgewicht Nederland-PON) licht toe: “Dat is het deel waar deze nationale richtlijn overgewicht en obesitas aan bijdraagt. Deze herziene richtlijn bevat de huidige stand van de wetenschap plus de inbreng van praktijkprofessionals en is daarmee een goede basis voor de verdere implementatie van optimale en passende ondersteuning en zorg voor volwassenen met overgewicht en obesitas in Nederland.”

De afgelopen jaren is er hard gewerkt aan een herziene richtlijn voor diagnostiek, ondersteuning en zorg voor personen met overgewicht en obesitas. De bestaande richtlijn en zorgstandaard op dit onderwerp waren toe aan herziening. Het deel van de richtlijn dat de zorg voor kinderen tot 18 jaar beschrijft was al gepubliceerd in september 2022. Het tweede deel dat zich focust op volwassenen, is nu ook gereed en is *per vandaag (10 juli)* openbaar online beschikbaar.

De ontwikkeling van de herziene richtlijn is geïnitieerd en geleid door het [Partnerschap Overgewicht Nederland](#) (voor het volwassenendeel) en [Care for Obesity](#) (voor het kinderdeel), in samenwerking met vele beroeps- en patiëntenorganisaties en met ondersteuning van het Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft de herziening van de richtlijn gefinancierd in het kader van het Nationaal Preventieakkoord.

De bestaande nationale overkoepelende obesitasrichtlijn uit 2008 en de nationale zorgstandaard obesitas uit 2010 zullen worden vervangen door bovenstaande nieuwe overkoepelende richtlijn (zgn.

Alle materialen en documenten met betrekking tot specifiek het basismodel netwerkaanpak voor volwassenen met overgewicht en obesitas:

www.aanpakovergewicht.nl

Meer informatie over het project Care for Obesity van de Vrije Universiteit:

www.VU.nl/C4O

Meer informatie over Kind naar Gezonder Gewicht:

www.kindnaargezondergewicht.nl

Informatie i.v.m. vermeldingen op sociale media

LinkedIn

@Partnerschap Overgewicht Nederland (PON)

@Liesbeth van Rossum

@dr. Karen Freijer

#partnerschapovergewichtnederland

#everybodymatters

Twitter

@PON_obesity

@efcvanrossum

Bijlage: Kadertekst

Aanbevelingen voor de praktijk

De kernboodschap van het volwassenen deel van de herziene richtlijn is voor een groot deel in lijn met de eerdere richtlijn en zorgstandaard. Echter, er is een aantal *nieuwe inzichten* die beschreven staan waarmee het behandelaanbod beter kan aansluiten bij de wensen, behoeften en mogelijkheden van de betreffende volwassenen met overgewicht of obesitas en betreft de volgende onderwerpen:

- **Gewichtsgelateerd GezondheidsRisico (GGR):** het GGR geeft aan in welke mate het gezondheidsrisico verhoogd is. Deze maat wordt met de herziene richtlijn bepaald door Body Mass Index (BMI) in combinatie met de aanwezigheid van een vergrote buikomvang en/of reeds gediagnosticeerde obesitas-gerelateerde aandoeningen. In de vorige versie van de richtlijn en zorgstandaard betrof het BMI, aanwezigheid van risicofactoren voor (sterfte aan) hart- en vaatziekten of diabetes type 2 middels bepaling van aanwezigheid 10-jaarsrisico van overlijden aan risicofactoren voor hart- en vaatziekten > 5% of aanwezigheid gestoord nuchtere glucose en/of comorbiditeit. Het vaststellen van het GGR is dus in de nieuwe richtlijn eenvoudiger.
- **Diagnostiek van overgewicht en obesitas bij volwassenen:** voordat de juiste ondersteuning en zorg ingezet kan worden, is het noodzakelijk dat eerst een goede diagnostische fase doorlopen wordt om te beoordelen welke factoren het overgewicht veroorzaken, in stand houden en/of verbetering van het overgewicht in de weg staan. Deze module geeft hiervoor handvatten.
- **Uitkomstmaten bij behandeling van overgewicht en obesitas:** vermindering van gewicht is op zichzelf geen goede uitkomstmaat. Het effect van een behandeling van overgewicht en obesitas wordt bepaald door een combinatie van de grootte van de buikomvang (maat voor het schadelijke buikvet), Body Mass Index (BMI), kwaliteit van leven, lichaamssamenstelling (behoud of toename van vetvrije massa en afname van buik- of visceraal vet) en vermindering van obesitas-gerelateerde aandoeningen. Ook verbetering van het gewichtsgelateerd gezondheidsrisico is daarmee een uitkomstmaat.
- **Behandeling:** deze bestaat globaal nog steeds uit leefstijlbegeleiding met nu meerdere soorten van gecombineerde leefstijlinterventies (GLI's). Bij onvoldoende effect hiervan wordt, net als in de eerdere richtlijn en zorgstandaard, obesitasmedicijnen of maagoperatie geadviseerd. Nieuw is dat er nu meer maatwerk aanbevolen wordt en zijn de adviezen op bepaalde vlakken aangepast op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten. Bijvoorbeeld de nieuwe wetenschappelijke inzichten met betrekking tot de beweging die nodig is om een gezonder gewicht te verkrijgen: naast twee maal in de week spier- en botversterkende oefeningen wordt geadviseerd om 150-200 minuten per week matig intensief te bewegen. Om het gezondere gewicht te behouden wordt zelfs 200-300 minuten per week matig intensief bewegen aanbevolen.
- **Gepersonaliseerde zorg:** deze module geeft een concrete samenvatting van de beschreven inzichten in alle modules. Overzichtelijke figuren en tabellen geven tevens praktische handvatten en kunnen als separaat pdf document uitgeprint worden.
- **Organisatie van zorg:** deze module maakt de verdere verbinding van de wetenschappelijke inzichten naar de praktijk en is de basis van de zorgstandaard die voorheen als apart document bij de richtlijn opgeleverd werd. De herziene richtlijn geeft dus de stand van de wetenschap weer, waarin deze module 'organisatie van zorg' als zorgstandaard fungeert en de verbinding is met het recent opgeleverde basismodel netwerkaanpak voor volwassenen met overgewicht en obesitas. In deze module is ook een tabel opgenomen met een overzicht van basis terminologie die in de herziene richtlijn als medische vaktaal gehanteerd wordt, met daarbij de betekenis en gehanteerde term in het basismodel. Op deze manier kunnen professionals vanuit het zorgdomein en het sociaal domein elkaars 'taal' spreken.